Pakutuvėnai - išgryninanti dykuma

Pakutuvėnai - susitaikymo buveinė A. ŠEŠTOKO nuotr.

Ivona ŽIEMYTĖ

"Dievo nebūtinai reikia ieškoti Pakutuvėnuose", - sakė šios parapijos klebonas Gediminas Numgaudis. Mums apsilankius, dvasininkas nepanoro kalbėtis: "paprastai žurnalistai nenori tiesos". Mat į šią vietovę, vadinamą Susitaikymo buveine, iš viso krašto susirinkusias šeimas su kūdikiais ir vaikeliais, alkstančias Dievo žodžio ir siekiančias dvasios išgijimo bei tarpusavio santarvės, žiniasklaidininkai, neįsigilinę į akcijos prasmę, pavadino kone asocialiomis. Tačiau radome auksarankį žmogų iš Ukmergės, vardu Placidas, atvykusį į Pakutuvėnus statyti koplytėlės bei Kryžiaus kelių, radome keturiasdešimtmetį klaipėdietį, tikinantį, jog atvažiavo čia numirti, bet dvasiškai prisikėlusį ir ilgam įsikūrusį iš molio drėbtoje trobelėje. Kalbinome poną Artūrą, dešimt dienų gyvenusį dienynėtėje šimto anoniminių alkoholikų iš visos Lietuvos stovykloje.

Nuo haliucinacijų iki praregėjimo

- Aš atvažiavau čia numirti, nes, vartodamas metadoną, jaučiausi leisgyvis it medūza, nei žalias, nei virtas. Tas preparatas slopino ir paralyžiavo kūrybines galias. Vos įėjęs į savo kambarį, išgyvendavau košmarus. Pavargau nuo savęs naikinimo, kovos su vidiniais demonais. Ilgą laiką vartoti metadoną yra savižudybė. Kad būčiau priimtas į Vilniaus narkomanų reabilitacijos centrą, reikėjo laukti porą savaičių. Sutikęs gatvėje Kostą (buvęs prancūzkonų vienuolis), paprašiau, jog nuvežtų mane į Pakutuvėnus, - sako klaipėdietis Audrius.

- Per dvi savaites organizmas išsivalo, atsiranda motyvacija keisti savo gyvenimą. Iš pradžių liguistas, agoniškas smegenis "užmušinėjau" katorgišku darbu, net susilaužiau šonkaulį. Ar duobes kasiau, ar tampiausi po laukus su karučiu - visur akis žilpino rubinai, regėjau haliucinacijas. Po poros savaičių tiek sustiprėjau, jog artimieji manęs nebepažino, - kalba Audrius. - Ir nors mano demonai kankins mane iki gyvos galvos, iš tikrųjų būtent čia patyriau Dievo artumą. Pakutuvėnai man - apvalanti, išgryninanti dykuma. Tokių dalykų praregi čia nuošalumoje, virš galvos plaukia debesys, ir gyvenimo ratas vėl sukasi. Kiekvieno, ieškančio dvasios išgijimo, patirtis labai asmeniška, intymi. Nėra absoliutaus atsakymo, kodėl tau duotas tas priklausomybės kryžius: už tėvų nuodėmes, tavo nuopuolius ir silpnumą, nebranda. Viena aišku: malda, kol taps ji džiaugsmo pokyliu, kančia ir atgaila privalo būti".

Dauguma jo bendraamžių, vartojusių kvaišalus, jau išėję Anapus: tik mirtis juos galėjo išvaduoti nuo žemiškų paklydimų ir kančios. Bet iš prieš metus Pakutuvėnuose nuolat gyvenusių šešiolikos narkomanų net šešetas žmonių grįžo į pasaulį sklidini ne tik vilties, bet ir valios jėgos, visiškai atsisakę kvaišalų ir pakeitę savo gyvenimus.

Išėjęs iš saviapgaulės rato

Vienas Kristaus amžiaus vyras pasidalijo autentiškais išgyvenimais iš tų laikų, kai Pakutuvėnuose narkomanų guru buvo vienuolis Kostas.

- Priklausomi nuo narkotikų žmonės kaltina gimdytojus, visuomenę, net lietų. Nepaisant to, jog išgyvenau kaltę, aš buvau maištininkas, ir priverstinė atgaila, fanatiškas tikėjimas, mušimasis į krūtinę, galvos barstymasis pelenais ir ropojimas aplink bažnyčią man kėlė ne nusižeminimą, tik pyktį ir pasipriešinimą. Stresai, įtampa, visuomenės normos ir žalingi įpročiai tave padaro tokį, kad nebesi sau šeimininkas. Pabendravęs su Kostu, supratau, kad turiu išmokti laisvės, gyvenimo džiaugsmo, ramios laikysenos, ir gyventi taip, kaip noriu pats. Iš pradžių sportavau, stengiausi pakeisti aplinką, pasaulį, siekiau tapti geresnis, bet supratau, kad tai tebuvo kaukė. Požiūris į save nepasikeitė, savigarbos nepadaugėjo. Visgi visuomenė, net kai kurie dvasininkai į tave žiūri kaip į šiukšlę, atmatą. Sąžinės balsas man buvo nelaisvė, besikabinėjančios kaltės - kupra, turėjau išmokti gyventi ne pateisindamas kitų lūkesčius, o - sau. Pakutuvėnuose supratau, kad man tikėjimas - ne klišė, o Dievas - laisvė rinktis. Mes turime Dievą savyje, kaip turime bruožus, genetiškai paveldėtus iš savo tėvų. Ir kiekvienas mūsų esame dieviškoji ląstelė, tad ir privalome tai įžvelgti kiekviename. Būtent Kostas suteikė man prisikėlimo galimybę - ne formuodamas nuolankų, nusižeminusį maldininką, užgniaužiantį savo "aš", o leisdamas atsiskleisti tavyje slypinčioms galioms. Mokydamas gyventi unikalų, vienatinį savo gyvenimą. Išėjęs iš kalčių, saviapgaulės, savęs nuvertinimo rato, dabar pats save tvarkau, nebeturiu abstraktaus tikslo ką nors pakeisti, išskyrus save, - kalbėjo Vidas.

Kai kitame žmoguje matai savo ydas

Klaipėdos anoniminių alkoholikų klubo "Garstyčių sėkla" pirmininkas Artūras sakė:

- Į Pakutuvėnus vykome pirmiausia susitikti vienas su kitu, to paties likimo žmonėmis. Tai trečia tokio pobūdžio stovykla, tik į šią susirinkome su žmonomis ir vaikais. Brolis Gediminas labai pritarė tam, jis susipirko visas AA knygas ir išstudijavo jas. Kas rytą vyko konferencijos pagal 3, 4 ir 5-ąjį Minesotos programos žingsnius - tai yra ryšys su Dievu. Gilinomės į Naująjį Testamentą, tai padėjo paprastam alkoholikui susitaikyti su skriaudomis ir tais, kuriuos jis įskaudino, atskirti pyktį nuo visa naikinančios neapykantos. Per tas dienas susitaikė dvi šeimos: viena pora buvo išsiskyrusi penkerius metus, ir stovykloje juodviejų ryšys vėl atgimė. Kita moteris susitaikė su tuomi, kad jos vyras turi lankyti AA susirinkimus.

Apskritai mažai žinantieji apie AA grupes susidaro nuomonę, jog tai kažkokia sekta, ten vyksta negeri dalykai, išgirsti net kad susirenkame į klubą anonimiškai pagerti, - juokiasi Artūras.

- Stovykloje vyko "Alanono" (organizacijos, teikiančios psichologinę paramą alkoholikų artimiesiems), "Alati" (vaikų, gyvenančių su geriančiais gimdytojais), taip pat naujos, suaugusių alkoholikų vaikų grupės "Sowa" atviros diskusijos. Žmonos džiaugėsi savo negeriančiais vyrais, aš irgi pirmą kartą per bendrą susirinkimą išgirdau iš savo žmonos, ką ji apie mane galvoja. Jeigu žmogus gali viešai kalbėti apie savo ar artimiausio žmogaus problemą, - jau yra progresas. Daugėja žmonių, pasirinkusių visišką blaivybę, aišku, būna atkryčių, bet svarbiausia - žmogus žino, jog po nuopuolio jis vėl ateis į klubą ir niekas jo neišvarys ir nepasmerks.

- Man asmeniškai daug padėjo žmona: per mano blaivybės laikotarpį mes nė karto nesusipykome. Aš stengiuosi atsisakyti pavydo ir priekabiavimo, žmogaus negerbimo, savęs iškėlimo aukščiau visko. Intymumas, kai pareini girtas, kaip nesąmoningas gyvulys, yra žmogaus prievartavimas, einąs išsigimimo link. Aš visada galvojau, kad myliu savo žmoną, bet tik dabar pradedu suprasti, ką reiškia mylėti ją visa savo esybe kaip moterį ir žmogų, - atvirauja Artūras.

- Tik suvokęs ir keisdamas save, suprasi ir kitą žmogų. Jeigu kitame žmoguje tave kas erzina ir siutina, vadinasi, jame tu pažinai savo ydą; kitas žmogus yra tavo veidrodis. Atsigręžk į save. Jei esi visiškai vienas, neturi net su kuo pasikalbėti - ateik į klubą, - sako Artūras. - Yra daug atvejų, kai susituokė ir gyvena kažkada visiškai palūžę, o dabar vienas kitą palaikantys žmonės.

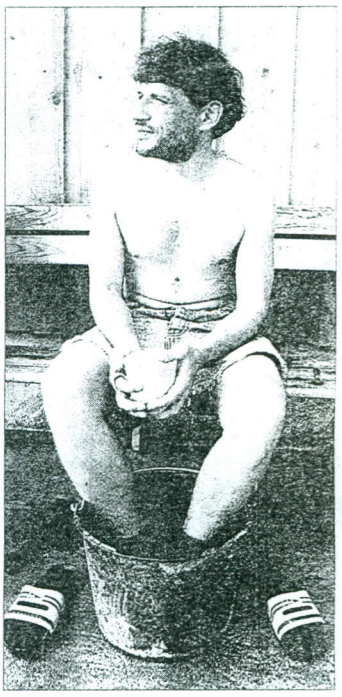

Dailininkas Audrius sako, jog gyvenimo ratas vėl sukasi...

Štai aš per Žolines buvau bažnyčioje: mane tiesiog spaudė minia žmonių ir kunigo šaltumas. Jis atšnekėjo savo, ir baigtos mišios. Pakutuvėnuose [illegible] nėra: jauti vieningą bendruomenės dvasią, klebonas G[illegible] gali prieit ir iš tavo akių [illegible] kad esi pasirengęs išpažint[illegible], tik iki šiol nedrįsai. Mus, pa[illegible]stos dvasios, ypač traukia pabendrauti su dvasininku, kuris supras ir palaikys. Į 15-os metų AA grupės gyvavimo jubiliejų kvietėme visus Klaipėdos kunigus, bet neatėjo nė vienas. Tai ir parodo, jog kol kas esame visuomenės atstumtieji.

Viešpats padeda tiems, kurie padeda patys sau

- Kol nebuvau atradęs Pakutuvėnų, Dievas, ta Aukščiausioji Jėga, man buvo AA klubas, - kalba Artūras. - Aš niekaip neįstengiau priimti tikėjimo, buvau tiek "pasikėlęs", kad man buvo žema atsiklaupti bažnyčioje. Man paaiškėjo: štai kai atsikratysiu savo blogio - pakilsiu. Tikintysis nebijo mirties, ir gyvenime jam lengviau. Buvo užplaukę minčių: kuo būčiau tapęs, jei nebūčiau alkoholikas? Gal būčiau daugiau pasiekęs, o gal taip ir būčiau pragyvenęs kaip inkubatorinis viščiukas ir nesupratęs, ko gyvenimas vertas. Dabar supratau, kiek turiu savyje tos bjaurasties, ydų, ir ta patirtimi galiu pasidalyti su kitu, kuris jaučias viską praradęs. Bendraujant tarpusavy "Garstyčios sėkloje" įvyksta sielų mainai: išėjęs iš klubo tiesiog spindi. Tai yra ta vieta, kur gali atsikratyti purvo. Juk pašaliečiui neįdomu, jei pasakosi, kaip tau šiandie negera, bet kai susėda du trys alkoholikai ir sprendžia vienas kito problemas, tai visai kas kita.

Pakutuvėnai buvo kita erdvė. Reikia ištrūkt iš miesto mūrų, iš rutinos, ten esi nuogesnis ir atviresnis. Tik sugrįžau - apnikusios problemos tuoj pat pastatė į vietą, bet suprantu ir tai, jog nuolat negali gyventi euforijoje. Prisipildęs turi gyventi ten, kur esi.

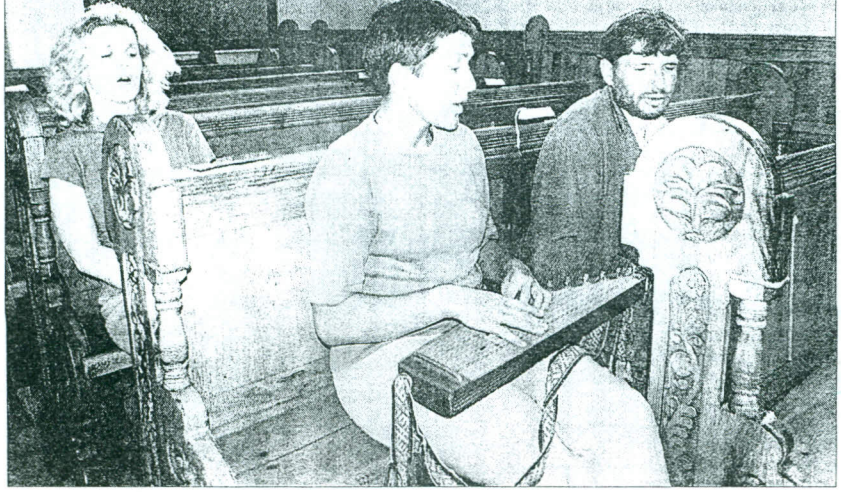

Būna dienų, kai Pakutuvėnų bažnyčioje klebonas mišas laiko keletui bendruomenės narių